

«Дорога редакціє!»

Не порахуйте цього листа за дрібничку, мовляв, мені нічого робити, і не листіть його без відповіді. Живу я в Кіровограді. Часто їжджу в рідне село Кримки, що в Олександрівському районі. Дітей у мене немає і чомусь ніколи не звертала на них уваги. Але один хлопчик зацікавив мене, і хочу, щоб тро цього знали його ровесники.

Шість років тому в Кримки приїхала сім'я: батько, мати і син. Батьки працюють у колгоспі, Валерій нині навчається в дев'ятому класі. Ще п'ятикласником він почав допомагати матері доїти корів. Приблизити, бувало зі школи на ферму і підміняє матір. А під час літніх канікул брав собі групу корів, доглядав їх самостійно. І зараз Валерій часто буває на фермі. Щосуботи приходиться цікавитися, кого з доїрок треба підміняти в неділю. Мати дуже гордиться своїм сином, а ось керівники господарства, спеціалісти якось це помічають юнака.

В. ГОРБУНОВА.

„Я СТАНУ ЗООТЕХНІКОМ“

ДАЛІ автор листа вказує адресу: Олександрівський район, Кримки, Валерій Горбачов.

І ось я на фермі колгоспу «Зоря комунізму». Доярки з повагою розповідають про хлопця:

— Працьовитий. Завжди допомагає матері. Під час канікул щодня доїв корів.

Тиха вуличка. На узліссі — будиночок. Тут і проживають Горбачови. В кімнаті ще відчувається відгомін новорічного свята — скрізь уквітчано ялинковими іграшками, гірляндами. Мати, Анастасія Пилипівна, порзлася біля плити, Валерій — невисокий, чернявий, — бавився із п'ятирічною племінницею Жанною. До розмови з кореспондентом він був явно не готовий, бо на пи-

тання відповів не відрізу. Розповідала мати. Вона — доярка. Батько, Михайло Прокопович, — скотар. Обое більше тридцяти років працюють на фермі. Зараз на пенсії, але в міру сил допомагають колгоспові. А Валерій — перший помічник. Вчиться лише на «5» і «4», багато читає, захоплюється іноземними мовами, особливо — німецькою, секретар комсомольської організації класу. Ким хоче бути? Не було такої розмови. Мабуть, вчитиметься на зоотехніка. Робота на фермі йому до душі, а вдома кролів розводить. За рік здає до приймального пункту понад 50 штук.

Анастасія Пилипівна розводить руками і промовляє:

— А в тім, поживемо — побачимо. Він у нас і не бояні добре грає, співає. Вчиться в музичній школі, бере участь у художній самодіяльності.

Весь цей час Валерій мовчки слухав, а потім поділився своїми думками:

— Треба, щоб людина любила свою професію над усе. Аби, скажімо, вернути, як у, у назці, роки назад, то щоб людина знову вибрала ту ж професію... Я мрію стати зоотехніком.

Розговорившись, юнак повідомив багато цікавого про шкільних товаришів, розповів, як цього літа з однокласником Григорієм Цупренком та учнем 10 класу Віктором Вінічуком доглядали у літньому таборі корів, і про те, що після закінчення восьмого класу, бригадир, зоотехнік розмовляли з ним про трудовлаштування, пропонували, якщо хоче вчитися в технікумі, склапотати направлення в колгосп. Працелюбом, допитливим росте Валерій. Хорошого сина і учня виховали Анастасія Пилипівна, Михайло Прокопович та вчителі Голківської середньої школи.

Ю. ЛІБАШНИКОВ.
Олександрівський район.

ПІСЛЯ цих слів ми ставимо рису і виводимо об'ємне, вагоме і, — якщо бути вичерпним в епітетах, не боючись емоцій, — дороге слово, — «бережи друга» — при роду, «бережи «засяного» друга».

Вже на початку минулого століття ці слова стали крилатими. І зовсім не за влучністю вислову, а завдяки великій суспільній суті, закладеній в них. Бережи друга — природу. У вік безперервного зростання технічного прогресу цей заклик стає з кожним днем одним з найактуальніших. А в подаль-

БЕРЕЖИ ДРУГА

шому, певне, його здійснення стане, поряд з виробництвом матеріальних благ, основним заняттям людства.

Наприкінці минулого року, на початку нинішнього одна за одною вийшли Постанови ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС та ЦК ВЛКСМ про розгортання Всесоюзного соціалістичного змагання працівників промисловості, будівництва і транспорту, працівників тваринництва, а також за досягнення високих виробничих показників у землеробстві в третьому виробничому році п'ятиріччя. Йдеться про напружену боротьбу за виробництво надпланових вугілля і машин, центнера молока і пуда хліба. Йдеться про велике трудове суперництво у виконанні народногосподарських планів, що є запорукою дальшого підвищення добробуту радянського народу, економічної могутності і міцності нашої Вітчизни. Все — для людини. Саме цей символ політики партії покликав до життя цей славний рух. І природно, що партією і урядом тут же прийнята й Постанова «Про посилення охорони природи і поліпшення використання природних ресурсів».

Ми не можемо планувати, поряд з плануванням виробництва матеріальних благ і засобів, скажімо, вироблення двох тисяч кубічних метрів кришталевого озону або такої ж кількості очищення забрудненого повітря.

Всі розуміємо, що хліб, м'ясо, молоко — для здоров'я людини. Розуміємо, що для здоров'я людини і ті тисячі кубометрів чистого повітря, квадрати зелені, плеса чистої води, дзвінкі, животворні джерела. Юнак і дівчина злічать сьогодні надпланову продукцію, вироблену їх бригадою, цехом, зміною. Даваймо також злічити, охоронувати те, що ми зробили для очищення річки, для озеленення своєї вулиці, села, міста. Бо ж чи й не до нас звернені слова, сказані на XXIV з'їзді партії: «Вживаючи заходів для прискорення науково-технічного прогресу, треба зробити все, щоб він поєднувався з хазяйським ставленням до природних ресурсів, не був джерелом небезпечного забруднення повітря і води, виснаження землі... Не тільки ми, а й наступні покоління повинні мати можливість користуватися всіма благами, які дає прекрасна природа нашої Батьківщини».

На Кіровоградщині є багатий досвід саме хазяйського ставлення до природи. Комсомольці і молоді Олександрівського, Маловісниського, Голованівського районів можуть подати об'ємний звіт про свою дружбу із «зеленим» другом. Нагадження і догляд за насадженими тут стали справою дійсно комсомольською. Але подібна турбота ще не вичерпує нашої уваги до природи. А річка, що замулюється, а чи забруднюється, а раціональне використання кожного кланта землі, а боротьба із забрудненням повітря? До цього всього нам треба докласти молодих рук, кмітливості, нашої настигності.

І таких турбот сьогодні найбільше має бути в комсомольців і молоді міст Кіровограда, Олександрії, Знаменки, Малої Виски, Світловодська, де належить чимало зробити для розширення зеленого цеху, для варти чистих водоймищ і, взагалі, — для чистоти і порядку.

Тим то комітетом комсомолу в справі охорони природи слід не тільки скористатися передовим досвідом, а й виробити чіткі і конкретні завдання для кожної молоді людини по охороні природи.

Бережи друга! Природа ж — друг особливий, необхідний, надійний, вічний!

Молодий комуніст, завидуючий свинофермою № 2 колгоспу імені Кірова Онурівського району АНАТОЛІЙ ЛИТВИНЕНКО — секретар комсомольської організації господарства. В минулому році на фермі від кожної основної свинюматки одержано 23 поросятки, збережено 99 відсотків молодяна.

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ.

Рік видання XIV
№ 9 [1645].

СУБОТА, 20 січня 1973 року

Ціна 2 коп.

І МУСИШ БУТИ ГРОМАДЯНИНОМ!

НА ВСЕСОЮЗНІЙ НАРАДІ ПРАЦІВНИКІВ
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

про відповідальність професорсько-викладацького складу за підготовку кваліфікованих спеціалістів, широке використання технічних засобів навчання, кіно, радіо, телебачення, про завдання інтеграції науки й освіти. Про це говорили ректор Тартуського університету А. В. Кооп, заступник голови президії Далекосхідного наукового центру АН СРСР академік А. А. Воронцов, ректор Томського університету А. П. Енчиков, ректор Тюменського індустріального інституту А. Н. Косухін, ректор Тюрменського університету С. Н. Мурадов та інші.

Вся робота вищої школи будується на формуванні у студентства почуття патріотизму, вихованні юнацтва в дусі гуманізму і поваги до культурних досягнень усіх народів, підкреслив перший заступник

голови Ради Міністрів Азербайджанської РСР І. А. Ібрагімов, Міністр вищої і середньої спеціальної освіти союзних республік Ю. М. Даденков (Україна), Н. М. Мешков (Білорусія), Г. Н. Дзібладзе (Грузія), Г. К. Забуліс (Литва), які виступили на нараді, відзначали, що взаємодія і співробітництво національних вузів допомагає успішно розв'язувати завдання підготовки кваліфікованих кадрів для всіх галузей народного господарства, економіки, науки і культури.

Міжнародній діяльності вищої школи, яка втілює в життя ленінські принципи пролетарського інтернаціоналізму, присвятив свій виступ ректор Університету дружби народів імені Патріса Лумумби В. Ф. Станіс.

Про формування нової людської комуністичної суспільства, про високу місію мистецтва в цій важкій справі говорили народний артист СРСР С. А. Герасимов, Віл підкреслював серйозну єдність професійної підготовки спеціалістів з ідейним вихованням молодих будівників комунізму.

Із заключним словом виступив міністр вищої і середньої спеціальної освіти СРСР В. П. Елютін.

Учасники наради прийняли звернення до всіх професорів, викладачів, аспірантів, студентів і співробітників радянської вищої школи.

З великим піднесенням було прийнято вітальний лист Центральному Комітету КПРС. На цьому нарада завершила свою роботу.

(ТАРС).

ЖИВОІ

СІЛІ

ДЖЕРЕЛО

Фото
В. КОВПАКА.

ТРИЧІ ПЕРЕМОЖЦІ

Йти в правофлангових — завжди почесно. Цього права своєю невтомою працюючи заводчан колектив комсомольсько-молодіжної бригади комуністичної праці імені XXIV з'їзду КПРС ковальсько-пресового цеху заводу «Червона зірка», де бригадиром Геннадій Браїловський. В соціалістичному змаганні на честь 50-річчя СРСР різальники металу виходили тричі переможцями серед комсомольсько-молодіжних колективів промислових підприємств області. По всіх показниках вони були першими в першому, другому, четвертому кварталах.

Освоївши швидкісні методи праці, члени бригади довели процент змінної

норми виробітку до 170. Ось чому зараз на робочому календарі тут — другий квартал 1974 року. Бригада в шерензі тих, хто дав слово виконати п'ятирічку за три з половиною роки.

За успіхи на трудовій вахті ювілейного року обком комсомолу нагородив передову бригаду перехідним Червоним прапором. Днями в урочистій обстановці в червоному кутку ковальсько-пресового цеху другий секретар Кіровоградського ОК ЛКСМУ Михайло Громовий вручив комсомольсько-молодіжному колективу почесну нагороду.

О. БАСЕНКО.

НА ФОТО: ДРУГИЙ СЕКРЕТАР ОБКОМУ КОМСОМОЛУ МИХАЙЛО ГРОМОВИЙ ВРУЧАЄ ПЕРЕХІДНИЙ ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР ОБКОМУ ЛКСМУ БРИГАДИРОВІ ГЕННАДІЮ БРАЙЛОВСЬКОМУ (ЛІВОРУЧ).
ФОТО Л. ЮДИНОЇ.

ПОЛІТИЧНИЙ ГАРТ НАЙМІЦНІШИЙ СПЛАВ

Перше заняття цього року пройшло з особливим піднесенням. Говорили про доповідь Л. І. Брежнєва на урочистому засіданні, присвяченому 50-річчю СРСР, про звернення ЦК КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Ради Міністрів СРСР до радянського народу, про те, яким буде соціалістичне змагання в цьому році. Адже з документами, які визначили програму дій радянських людей не лише на третій рік п'ятирічки, а й на багато років вперед, юнаки й дівчата колгоспу ознайомились заздалегідь, і тепер їх хвилювало, чим відповісти на поставлені завдання.

Коли в колгоспі проходили Всесоюзні комсомольські збори, кожен з молодих виробничників уже знав, які він візьме соціалістичні звання.

На зборах вирішили, що доцільно організувати комсомольсько-молодіжний колектив

механізаторів по обслуговуванню ферм великої рогатої худоби. Його очолив секретар комсомольської організації п'ятої бригади Василь Глушенко. Тут же бригадир комсомольсько-молодіжної бригади № 3 Микола Давидов висловив те, до чого вже давно готувались його хлопці:

— Зобов'язуємось виростити стоцентнерний урожай кукурудзи на площі в 100 гектарів. Чи випадкове все це? Звичайно, ні. На заняттях гуртка не раз переконувався, що молодь все більше цікавиться питанням, пов'язаним з виробництвом: витрати робочого часу, економія матеріалів, якість продукції. Взяти хоча б останнє заняття. Виступив шофер колгоспу Віктор Козловський:

— У зверненні до радянського народу говориться, що боротись за успішне виконання планів п'ятирічки, бути в рядях активних учасників всенародно-

го соціалістичного змагання — це патріотичний обов'язок всіх трудівників. Кожен з нас — невід'ємна частка великого радянського трудового колективу. І кожен повинен відшукувати все нові й нові резерви. Віктор по-діловому розповідає, як можна краще організувати роботу, за рахунок чого можна добитись економії. І друзі його уважно слухають.

Подібні бесіди у нас на заняттях відбуваються часто. Не раз у них брали участь трактористи Володя Хрущак та Віктор Гончаренко, інші молоді виробничники. Як тут не згадати слова Л. І. Брежнєва:

«Найкращі плани не будуть виконані, якщо ті, хто працює біля верстатів, або в полі, на тваринницькій фермі, в науково-дослідному інституті чи у сфері послуг, не вкладуть у справу частинку свого серця, своєї душі. Енергія високоорганізованої праці, помножена на любов до своєї країни, соціалістичної Батьківщини, здатні творити чудеса...»

А. ПАЛЄЄВ,
пропагандист гуртка «Основи економічних знань»

Колгосп «Дружба»
Новоукраїнського району.

В КОНСПЕКТ МОЛОДОМУ ВЧИТЕЛЮ

ВАЛЬС Шопена... Лінуть звуки ніжної і в той же час бурхливої музики. І в уяві десятикласників зринає зимовий пейзаж, кружляють у тихому повітрі сніжинки, весело проносяться санки. Що це? Урок музики? Ні. Це — урок літератури. Учні знайомляться з новим віршем М. Рильського «Шопен». Поступово затихають останні акорди і в класі лунає голос учениці:

Шопен вальс... Ну, хто його не грав
І хто його не слухав?..
Збагатити духовне життя нашої молоді — така мета уроку. Адже в Програмі КПРС вказано, що мистецтво покликане бути «джерелом радощів для мільйонів людей». Мистецтво повинно будити

цілий потік різних думок, твердженнь, доводів...
На такому уроці виникає велике зацікавлення, учні глибше сприймають роман. Це все вони потім висловлюють в своїх творах. Так, коли ми писали твір на тему: «Найвища краса — це краса вірності», учениця Тетяна К. вставила в нього власний вірш про шире кохання Шурі Ясногородської і Юрія Брянського. Вірш учениці, хоч і не в усьому досконалий, викликав хвилювання. Дуже глибоко відчували цей роман учні. Не було жодного, який би не прочитав його.

ШОПЕН збудив більший інтерес учнів до твору, ми широко використували діафільми, грампластини, магнітофон, телебачення, кінофільми, екскурсії. Починаючи вивчення драматургії другої половини 19 століття, побували з усіма дев'ятими класами на хуторі Надія. А вивчаючи розвиток музичної культури на Україні, учні прослухали твори композиторів Лисенка, Заремби, Ніщинського в грамзапису, вислухали реферати

світлу радість, прагнення до добра. Воно робить людину кращою, благороднішою. В своєму вірші М. Рильський підкреслює, що звуки Шопенівського вальса, який був створений понад сто років тому, викликають і в наш час передчуття чогось ясного, світлого. Учні висловлюють свої думки про вірш, підкреслюючи, що вірш будить в них любов до рідної природи, до прекрасного. А потім збірка «Троянди і виноград». Читачи вірш цієї збірки, учні приходить до висновку, що людина прекрасна в своїй праці, що праця приносить людині радість.

Працюючи своєю прикрасою люди землю. Глибоко емоційно сприйняли вихованці і вірш «Троянди і виноград». Тому я не здикувалася, коли в своїх творчих роботах «Який вірш М. Рильського мені найбільше сподобався?», писали про вірш «Троянди і виноград», «Слово про рідну матір», «Шопен». А учениця Тетяна Бойко принесла чудову ілюстрацію до вірша «Троянди і виноград», яку вона намалювала, глибоко відчувши основну ідею вірша.

Відчуваючи у віршах М. Рильського красу людської праці, рідної природи, красу кохання, учениця Тетяна Сокур пише: «Вірші, як і люди, мають свою біографію. Їх вірші, які легко читаються, із такою ж легкістю забуваються. Але є поезія, яку не можна швидко прочитати очима, над нею треба думати. Тебе ніби прохають: живи мої чудові рядки. Вони приносять радість, вітху...»

З усього видно, що учениця велике задоволення одержала, ознайомившись з творами видатного українського поета. Люблять старшокласники залучені розмови на уроках літератури і на темі етики, людських взаємовідносин. Ми, вчителі літератури, цій темі приділяємо особливо багато уваги.

СТАРШОКЛАСНИКИ часто звертаються до вчителів із запитами: що таке справжня дружба? Якою вона повинна бути? На уроках літератури ми маємо багатий матеріал, який відповідає на ці запитання. Так, вивчаючи роман О. Гончара «Прарописці», багато говоримо з учнями про дружбу радянських людей, про солдатську дружбу в час війни, про відданість Батьківщині, про красу вірності своїй коханій. Прагнемо створити на уроці проблемну ситуацію, примушуючи учнів думати, шукати, висловлювати свої власні думки. І виникає

про творчість цих композиторів, які підготували учні класу, що навчаються в музичній школі.

Справа в тому — і це головне, — щоб не просто дати знання своїм вихованцям, а привчати їх до активного сприймання, активного мислення, привчати їх працювати творчо.

Пам'ятаю, вивчаючи творчість Андрія Малишка в десятому класі, підготували літературно-музичну композицію «Поет і пісня».

Учні готували сценарій композиції, і проходив цей урок, як цікавий концерт. Лунали пісні «Кийський вальс», «Колосистий вальс», «Пісня про вчительку». А скільки хороших говорили учні про найріднішу людину — матір. Залучено лунали слова пісні: «Рідна мати моя, ти ночей не доспиш...»

ОСЬ ТАК РІЗНИМИ методами, творчо підходячи до кожного уроку, вчителі нашої школи заохочують учнів до знань, викликаючи в них зацікавлення і радість творчої праці на уроці.

Але буває й так, що учень пасивно ставиться до того, що відбувається. Домашнє завдання майже не готує, а то і пропускає частинку уроку. Ставаю перед собою питання: як бути? Як зацікавити учня? І тут на допомогу приходять позакласна робота. Олександр К. часто робив пропуски, на уроці був пасивним. Запросила в свій драматичний гурток. В хлопця виявилась неабияка здібність, добре справлявся зі своєю роллю. На уроках став працювати, зараз одержує в основному позитивні оцінки.

З радістю наші учні приходять на свої шкільні вечори, які дуже цікаво організовує разом з комітетом комсомолу, і в яких вихованці беруть найактивнішу участь керівники виховної роботи в школі М. Я. Ягнич.

З якою радістю і як цікаво підготували старшокласники «Вогник» для вчителів!... Йдуть наші вихованці в свою школу, як у свій рідний дім, де проходить їх дитинство, де вперше вони одягнуть піонерський галстук, де вперше засяє на їх грудях комсомольський значок, де вперше відчують себе дорослими і зможуть, готовими вийти на широку дорогу життя.

В. КОВАЛЕНКО,
вчителька української мови і літератури СШ № 27.
м. Кіровоград.

— Піводини шукаю... Командир каже...
— Почекай, Едику. Роз'ясни, що він саме каже.
— Підімо через тебе, Колопа, на кухню. Поза чергою, Ось що він каже.

2. —

Колись Чуйко з задрістю слухав, як його дід двадцятилітнім став будиновцем, а батько вісімнадцятилітнім в 41-му пішов в армію добровольцем і закінчив війну в Берліні. Проводжаючи сина і внука, вони наказували:

— Пам'ятай, тепер вік атому й ракет.
У тім і справа. Куди йому, звичайному хлопчині до сучасного солдата, коли він навіть здоров'ям не міцний, лігнучою, наприклад, хворів. А в армії все таке складне. Все цілу добу рухається, крутиться, і скільки потрібно зробити за день — подумати страшно.

Взяти хоч би господарські роботи. Навіщо вони? Хіба для цього призвали? Розвантажень вагонів з вугіллям, сканданія в штабелі товстих стовбурів...

На кухню, правда, Чуйко потрапив вперше. Старшим був призначений Гарай — білорус із Мінська. В наряді він не за провини, а в порядку черги. Цей Гарай — невеликого вірсту, торс його дещо розширений, трохи непропорційно великий до всього тіла. Сидить — здається багатирем, встало — коротенький хлопчик.

— Будемо чистити картоплю, — повідомив Гарай Чуйку і хмілю, повернувшись з інструктажа чергового по кухні і поділяючи їм два клейончатих фартухи. — Юрида, братки. Піднажимо і порадо!

— Піводини? — здивувався Чуйко. — Та ми й за дві доби не впоралися.

— Не хвилюйтесь. Зробимо. Є машина. Та й ми не лком шити. Знаєте що таке лком? Його у нас, в Білорусі, з липи деруть. Чувахи?

Він узяв їх у кімнату з вологою кахельною підлогою і до половини облицьованими кахлем стінами. Тут стояла картоплечистка.

— Центрифуга! — поплескав машину Гарай. — Як у космонавтів. І чистить з космічною швидкістю. Нам тільки вічка не пропускати, та розрізати на дві...

Гарай сподобався Чуйку. Виявляється, він збирається стати письменником. Є у нього й дещо надруковане. Обіцяв показати.

— Радий, братки, що служу. — перекрикуючи гуркіт картоплечистки, посміхався Гарай. — «Салага», «Філоніти», «Ірипухати» — таких слів навісміє не вгадаєш. А вони для моєї майбутньої роботи он як потрібні!

Хміль слухав мовчки. Розрізав білу очищену картоплю і кидав в алюмінієвий бак. Вола розліскувалася від помовночок, що летіли з його спиртих рук. Працював уміло й швидко. Чуйко намагався його наслідувати.

— В армії, братки, напхок немає, — говорив Гарай. — На війні, там все, братки, на плечах солдата. Нам потрібно навчитись виконувати будь-яку роботу.

Скоро закінчили. Вимили бакчи, кахельну підлогу, здали фартухи і ножи. Завершуючи Удальнею оголосив Гарай подяку, про що повідомив спеціальною записною командира. Ховаючи піппірець у верхню кишеню гімнастерки, Гарай сказав:

— Про вас, братки, в доповіді старшини. Наряд поза чергою ви відпрацювали.

На ранок Чуйко вчасно став у шеренгу. Навіть здивувався, коли один з товаришів зализнівся. Адже, якщо робити все швидко, на підйом витрачається всього 45 секунд.

Команди на фіззарядку не було. Натомість днювальний повідомив, що потрібно йти на танкодром носити колоди.

Колоди були різні — у пілобобату і в обхват. Рухались, як по палубі корабля. Для Чуйка справа була незвичною. Одного разу він ніби вишлюк з-під колоди, і всі різко кохнулися.

— Ей, ти, — почувся оклик. — Шкіру бережеш! Тільки не це. Він завжди був заодно з товаришами. І буде. Він зрозумів, що потрібно працювати так, ніби сам намагався втримати вагу. Щось зовсім нове увійшло в його життя. І дивно, що друга колода, більша за першу, здавалась уже не такою важкою.

Тут на танкодромі потрібно було у короткий строк звести перешкоди для танків. Цим і зайнялись після сніданку. Сол-

дат розбили на маленькі групи, визначили роботу, видали шапцевий інструмент — сокири, пилки, лопати.

— Уявіть собі, що через шість годин на вас підуть танки. Приступити до роботи.

«Танки, робота» — співставляв Чуйко.

Уже за кілька хвилин застудили сокири, заснівали пилки. Коли пізно осіннє сонце розігало туман, перед очима постав увесь каскад перешкод.

З таким напруженням Чуйко зустрівся вперше в своєму житті. Раніше не повірив би, що здатний стільки зробити. Це було ще одним відкриттям.

Коли в минулому році закінчив 10 класів і зустрівся в радіошколі ДТСААФ з рудим велетнем, майбутнім своїм бригадиром Ребенком, що недавно повернувся з армії, відбулось щось подібне. Хотів поступати до інституту, а той розрадив: «Гі попрацюй, відслужи армію, а тоді зрозумієш, що до чого».

Послухався. І вже на заводі зрозумів і визначив мету життя — телевізори.

Згадав Віку. Те, як перейшла вона на останній курс технікуму і перед практикою попросила його ознайомити з заводом. Вони йшли через складальний пех. Чуйко поглядав, яке враження справляє на неї суцільний потік апаратів. Віка мовчала.

— То як, — не витримав Чуйко, — сподобалось?

— Сподобалось, — спокійно відповіла вона.

— Просто сподобалось?

Він був упевнений, що Віка у захопленні від побаченого.

— На заводі — простір, чистота, квітні, але... Ти знаєш, що таке інтер'єр? А гармонія? Раніше цього в проєктах не передбачалось. У вас на столах справа, зліва, ззаду — прилади, прилади, прилади. Дуже багато точних шкіль, товстенькі жуткі проводів, безліч ручок, тумблерів. Все це стоїмоче, тому що дуже складно. А мозок людини напевне найскладніше, що є на світі і в той же час вміщується в геніально простий контур голови. Отже, ваші прилади, жуткі — у найзручнішій формі. Шкали на виробничих повинні мати кольорові ділення...

Чуйко дивився тоді на Віку і ніби бачив уперше. Є, виявляється, у неї велика мета.

Рівно через шість годин на полігоні було закінчено роботу. Чуйко стояв поруч із Хмелем і, спираючись на череполонати, дивився на протитанкові перешкоди: надолби, стінки, канави... Велика грація необхідна перед бием. Потрібно багато віддати сил. А в бою?

(Далі буде).

А ЧИЙ ТО В'ЄТЬСЯ

ХМІЛЬ

ПЕРЕПОВНЕНИЙ сільський клуб в якийсь момент склекотів у вибухах:

— Браво, хлопці!

Похвала адресувалась юнакам, що стояли на сцені з сопілками в руках.

— Гай, гай, як гарно, сусідонько, ваш Володя виграв! Хто б подумав!

— І сама донедавна не знала, — обізвалася на похвалу колгоспниця з обвітреним обличчям. — Недарма останнім часом тільки й чути від нього: «Наш завклуба». Здається всі пустощі відібрав у хлопця. Йому і всім гуртківцям — школярам сказав, щоб на заняття без щоденників не приходили. За перепустку — «четвірка» і не нижче!...

ТО БУЛО ще повесні. А якось восени ми підійшли до клубу. До його високих сходів вели асфальтована доріжка. Обіграв по нирозньому шахетнику вилось лоззя хмелю. І в його пожеглім плетеві вгадувалась ще недавня зелень буйного листу, яку пригнітили перші приморозки.

Вловивши зацікавленість у поглядах, Дмитро Задорожний розповів:

— Для учасниці художньої самодіяльності Катерини Слинської його посаджено. Всі в селі знають, як Катя любить співати українські народні пісні, а особливо «Ой, хмелю, мій хмелю». Хлопці до її дня народження й обсадили ним доріжку. То було, коли Дмитро тільки-но почав працювати завклубом.

Вився хміль. Зростав авторитет молодого культармійця. Гуртувались учасники художньої самодіяльності.

Щедрим виявився Дмитро на витівки. А коли до фантазії ще й увага, тепло — люди завжди горнуть до тебе. Якщо раніше Дмитрові попередники не могли докласти до клубу хлопців та дівчат, то сьогодні в миттєвості відійшли слова «попросив», «умовив». Гурткова робота зацікавила навіть байдужих. В короткий час було організовано драматичний, танцювальний і хоровий гуртки, вокальну групу.

НА ТРЕТІЙ чи четвертий день після повернення з армії про нього пішли по селу розмови:

— Кажуть вивчився на кухаря. Навіть школу якусь кінчав у армії.

— Тут не буде довго, поїде в місто.

— Гарний шматок хліба! На все життя, — підсумувала котрась із жінок почуте.

А хліб виявився іншим. Саме перед Новим роком пішов до клубу. Посеред гарної, оздобленої поміського зали клубу висіла аж під саму стелю зелена ялинка. В тумані цигаркового диму ледь проглядалися обличчя сільських хлопців. У віддаленій кутку хизувались: хто лункіше опустить прямокутник доміно на стіл.

Дівчат ще не було видно. Одні пізніше поверталися з ферм, інші не хотіли з'явитися перед хлопців, треті керувалися переконанням: «Все одно в клубі цікавого мало».

— Досить, хлопці, — сказав тоді Дмитро. — Для початку свята хоч ялинку оздобимо.

Почали допомагати. Чекали, що з того вийде. З кольоровими стрічками, ялинковим

вбранням, ножицями в руках застали їх дівчата, яким у той вечір сказали хлопці: «Це для вас, кирпатенькі...» Пропозицію одностайно подала молодь. Дмитрові запропонували посаду завклуба. І хоча досвід організаторського йому не бракувало (під час служби в армії був секретарем комсомольської організації, учасником художньої самодіяльності), було важко.

Багато часу забирали планування, зйїти й інша доденна документація. Розумів: найкращий план заходів в свято чи вихідний на сцену не виставиш. Цим душу хліборобську не звеселиш, не зігрієш. Згадався кімсь кинуто: «Завклубом працювати як? Вчасно б здіймав і накладал на двері замка». І хоча вже відбулося кілька репетицій «Безталанної» деяка скованість не проходила.

Посадили хміль для Катерини. Опісля відзначили так само свято ще двох учасників художньої самодіяльності — подружжя Людмила і Петра Василенків. Десять років вони співають у хорі, грають у виставах. Ще пізніше на честь молодого сім'ї Ольги та Віктора Соколовських насадили клубу квітів.

І вже потім грали «Безталанну». На кожну роль були дублери. Вирішили, що основний склад буде виступати в своєму селі, дублери в сусідньому. Виступи обох груп глядачі відзначили оцінкою «та-лановито». Не з меншим успіхом поставили «Наталку Полтавку», «Фараонів».

ЗАТИШНЕ фойє сільського клубу. На чільних місцях грамоти. Ними нагороджувалися колектив художньої самодіяльності Олександрівського сільського клубу.

— Ось цією грамотою, наприклад, колектив нагороджений за активну участь у підготовці до 50-річчя утворення СРСР, — знайомить завклубом, — 3 концертами, присвяченими цій знаменній даті, ми виступили в п'яти селах району. Майже половина виступів із нашого репертуару було відібрано на районний огляд. Особистими грамотами нагороджені баяніст Михайло Копієвський, ведучий Микола Беззубий, солісти хору Віктор Жеган, Людмила Фоміна, подружжя Василенків — Людмила та Петро, Заєрніюк — Клавдія та Іван. Люблять олександрівці, коли у виставах беруть участь Залозецький, Григорій Іванович та його син Анатолій. Опановувати драматичне мистецтво вони почали два роки тому. Пішов раз на репетицію Анатолій, а згодом і батька привів із собою до клубу. На роботі вони також нерозлучні. Батько — тракторист і сільські допоміг оволодіти цією професією.

...З узишся від клубу видніється асфальтована траса.

Раптом десь на віддаленій кутку зринула пісня, наближалась до клубу.

— Це йде на репетицію хор-ланка Євгеній Харкевич, — продрожив розмову Дмитро. — Молодіжний колектив ланки нерозлучний. Разом виборюють перемоги на оглядах художньої самодіяльності, разом здобувають і трудові перемоги. Цього року ланка першою в колгоспі закінчила збирати цукрові буряки.

Дмитро прислухався.

— Чуєте, як високо в'ються голоси. То Людмила — Василенко і Галина — Тодор.

В. МЕЛЬНИЧУК.
с. Олександрівка, Голованівського району.

Звучить, звучить мелодія снігів.
На всіх кущах — прешіно білі банти,
Дерева — чорно, наче оркестранти,
Звучить, звучить мелодія снігів!

Ну, як ви, любя? Золотих вам снігів!
Перемайнуло личко, відболіло,
Пролітєть в мої очі білим-біло,
Звучить, звучить мелодія снігів!

Ні відстаней нема, Ні берегів.
Невловна мить і ми з вами невловні,
Немов ліси, мелодіями повні,
Звучить, звучить мелодія снігів!

Ваш вид розцвів і враз подаленів,
Ви не лякайтесь, мила, передчасно:
То на висках моїх незгасимим гаслом
Звучить, звучить мелодія снігів!

Промовчу мовч, Завтра й поготів.
Ми з вами, любя, як високі птиці,
Оте, чого не сталося — хай присниться!
Звучить, звучить мелодія снігів!

БРАТОВІ В ДАЛЕКУ ДОРОГУ

Швидкість навальна стрічного «ЗІЛу»,
Фара в упор, ніби вила на зліра,
Чортова сутін. Непевність узбіч,
Вибух, Ніч.
Скредіт металу згасає мов кратер,
Ніби гармошка твій радіатор.

Ох неприкаяні швидкості віку!
Був чоловік, Нема чоловіка,
Як же це, як же це, брате Василю,
Мама так чорно відголосила,
Відиривовляла, Відиривортала,
Відприпадала та й перестала.

Хустку теребити, Сидить як піма,
Вчора був син, Сьогодні — нема,
Як же це, як же це, брате Василю,
Ніби приривний батечко сивий,
Довго й скорботно дивиться в очі,
Чує — не чує. До себе бурмоче.

В серці у нього ні грама тепла,
Тільки зола, Сива зола,
Стало волосся тією золою,
Стала зола бороною, Гровою.

Все проковтнула навальна пітьма,
Вчора був син, Сьогодні — нема,
Як же це, як же це, брате Василю,
Старшого брата мов підкосило.

Юний-юний
Перший спіжок,
Де ви, Юлі,
Крий смішок?

Як ви, любя,
Люба та чия?
Тиха згуба,
Стрічка течія,
Все підхопила,
Ну й волограй!

Де ж ви, мила?
Проща-а-ай!
Серцем витих
Давно, давно,
Вдих — видих —

Все одно.
Згарячу, зопалу,
Як вузол — прраз!
Мов жаринка з поспалу
Спогад про вас!

Володимир
Базилевський

Мелодія Снігів

Ніби сухотний зі'яв на лиці,
Молного галстук жужма в руці,
Як же це, як же це, брате Василю,
Менший твій брат все зітхає безсило,
Щось біля саду шукає, шукає,
Чого він шукає — не пам'ятає.
В полі студено. В полі зима.
Вчора був брат. Сьогодні — нема,
Як же це, як же це, брате Василю,
Ось ти лежиш молодий і красний,
Пасемце шовку впало на лоба,
Мовби спочинеси та й підеш на лова.
А чи на пісню оту вчорому
Склинеш балном до гурту Садова.
Тільки затісно в твої спочивальні,
Тільки запізно жалі спогадальні,
В полі студено. В полі зима.
Вже копає біля ями нема,
Глухо вона зачинилась навіки.
Був чоловік. Нема чоловіка,
Брешеш, маро!
Тобі все не забрати!
Батькові очі у старого брата.
В меншого брата вдача весела,
Вдача весела, як в тебе, Василю,
Жити їм жити — собою служити.
Не голосити — світ колосити.
Пам'яттю, жестом, злетом брови —
З ними живи!
Подихом, пошвином, порухом мислі —
В них озовися!
Знаком трави нам свій голос подай,
Прощай!

Світ повен звуків. Повен звуків світ.
Від них не врятуєшся як слід
Ні вдома. Ні в дорозі. Ні в кіно.
Вони свавільно лізуть крізь вікно.
Розхитують підмурки і панелі.
Соборним дзвоном тоскою б'ють по нервах.

Обстрілюють мов ядра із мортир,
Вкрадаються з сусідньої квартири,
Мов злодії з балкона заповзають,
У полі оркестрово зацігають.
Просочуються навіть в сини тривожно.
Німого світу уявити не можна!
Є різні звуки — радісні й печальні,
Прості і мудрі, дикі й сповідальні.
Є звуки непокори і розпущи,
Скорботи чорної чернечі звуки.
Є віри звук, снаги ясної повен.
Звук роздуму, повільний ніби човен.
Розради звук — білоголовий хлопчик,
Звук злочину — з тупим оскалом вовчим.
Кохання звук скрадалий і палкий,
І звук біди, як вертикаль стрімкий.
А в ще звуки щастя — хто їх знає?
Вони мов пісня, що була й немає,
Мелодією все довкола прошила,
Солодку муку по собі лишила.

ВАНДА МИРОСЛАВІВНА

У книгарні «Знахідка» тарарам:
Атакують книжники просто жак.
Ванда Мирославівна зранку там,
Ніби іменничка походжа.
Ванда Мирославівна — в сніжку голова,
Старомодна зачіска двадцятих років —
Правдами й неправдами дива добува
Із книголюбських сховників.
Гомонить ласкава її рука
Ворожитимим шурхотом сторінок:

«Ви тільки погляньте — краса яка!
Ви тільки послушайте цей рялок!»
Книжники слухають, книжники зорять.
Раптом не дістанеться — сумнів ссе,
Ім би факсильного «Кобзаря»,
Ім би ще і Пушкіна, і Мюссе.

Усміхнеться лагідно: «Вам берегла»
Вдачний робітник, студент і поготив.
Ванді Мирославівні їхнього тепла
Вистачить на кілька буденних днів,
Бо нікого в неї давно нема —
Ні дітей, ні мужа, ні рідні.

Десь там на околиці сама та сама,
Все, що мала, втратила на війні.
Я до неї в «Знахідку» забіжу,
Книжку не книжку — тепло знайду.

Ванді Мирославівні все розкажу,
Серцем відгріюся, звесело біду.
Сутінки востується — ми сидимо,
Про чубатих лірників гомонимо.
А пеза вікна «Знахідки» — видно всім —

Мчать рефрежератори і таксі.
Ванді Мирославівно, милий овал,
Золоте пенсне, серце ясне,
А під вікна котить двадцятний вал,
Огорізе гулом її мене.

ЮВІЛЕЙНА ВИСТАВКА «РАДЯНСЬКА БАТЬКІВЩИНА»

НА ФОТО (СПРАВА НАЛІВО): РЕПРОДУКЦІЇ З КАРТИН П. ІГНАТЬЄВА «О. О. БЛОК», НАРОДНОГО ХУДОЖНИКА РРФСР М. МАЛЮТІНА «ГАЛКУ ЗАПИСУЮТЬ» ТА СКУЛЬПТУРА НАРОДНОГО ХУДОЖНИКА СРСР, ЛАУРЕАТА ЛЕНИНСЬКОЇ ПРЕМІЇ С. КОНЕНКОВА «БАТЬКО І СИН».

Фото автора.

В кінці грудня в Москві відкрилась Всесоюзна художня виставка «Радянська Батьківщина», присвячена 50-річчю утворення СРСР.

На виставці чимало картин, портретів, панно, гравюр та скульптур. 1200 авторів представили 2500 робіт. Тут і прославлені майстри, твори яких завжди будуть жити в мистецтві, — С. Коненков, М. Сар'ян, А. Пластов, Е. Белашова і молоді художники, поки що не відомі широкому глядачеві.

Викликають захоплення скульптурні композиції і портрети, створені М. Томським, Л. Кербелем, В. Цигалем, А. Білостоцьким. В картинах, скульптурах і графічних листах відбиваються масштаби творчих подорожей майстрів мистецтва по рідній країні.

Ювілейна виставка дійсно багатогранна, вона утверджує ідеї єдності і співробітництва різних національностей, всіх поколінь радянських художників.

Велике враження залишає зал декоративного прикладного мистецтва. Тут представлений проби Дульовського фарфорового заводу, гобелени, виткати майстрами Росії, Прибалтики, Азербайджану. Приваблюють глядачів майстерністю виконавців ювелірні прикраси із самоцвітів, виконані групою молодих українських художників.

Ф. ВОЛКОВ.

ФУТБОЛ — до перемоги

Найважливіше завдання наших футбольних команд — рішуче підвищення майстерності і посилення морально-вольової підготовки гравців, говориться в прийнятій цими днями постанові Комітету по фізичній культурі і спорту при Раді Міністрів СРСР «Про підсумки футбольного сезону 1972 року і проведення роз'їзду першості країни 1973 року».

Для того, щоб стиму-

лювати активну гру, «По-ложенням про чемпіонат СРСР 1973 року» відмі-нено нічий. Якщо 90 хви-лин матчу не принесуть успіху жодному із су-перників, то буде при-значено серію одинадця-тиметрових ударів до ви-явлення переможця.

У команд вищої ліги чемпіонат почнеться 7 квітня і закінчиться 28 жовтня.

Команди, які займуть два останні місця, бу-дуть переведені в першу лігу, а ті, що одержать малі золоті і срібні ме-далі в турнірі цієї ліги, гратимуть замість них.

Спорт

З ПЕРШИХ ДНІВ РОКУ ЛІВІНГІВЦІ ЗНАМ'ЯН-КИ ВИЙШЛИ НА СТАРТИ ЗИМОВОЇ СПАРТАКІАДИ. РОБІТНИЦЯ МОЛОДЬ ВКЛЮ-чилася в змагання з ЛІЖНОГО СПОРТУ. ДЕ-СЯТКИ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В ЛІЖНО-МУ КРОСІ, ТОЧАТЬСЯ ПО-ЕДИНКИ НА ХОКЕЙНИХ МАЙДАНЧИКАХ. НА ЧЕРЗІ ДНІ ТАКОЖ СКЛАДАЛИ КОМСОМОЛЬСЬКОГО ЕК-ЗАМЕНУ З ФІЗИЧНОЇ ТА ВІПСЬКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ. І В ПЕРШУ ЧЕРГУ ТУТ ЗНОВУ Ж ТА-КИ СТАРТИ НА ЛІЖНИХ ТРАСАХ...

Фото О. БОРИСОВА.

РЕЙД

Про зимові старті спартакіади «Юність» в Кіровограді велась розмова ще восени. Радились працівники коміте-тів фізкультури і спорту, сперечались фізкультурні активісти. І завжди одним з перших ставилось питання: як згур-тувати і покликати до зимових стартів дітей в кожному мікрорайоні міста?

Вже й грудень почався, але ті, кому доручили організувати змагання за про-грамою спартакіади, виправдовували свою бездіяльність одним — немає справжньої зими.

— Вдарять морози, засніжить — тоді і візьмемось за справу.

І ось, вже 17 січня, коли в місті дійсно по-справжньому засніжило, наша рейдо-ва вирішила побувати в будинкууправ-ліннях, з'ясувати, який розгін взяли ті, хто має вибороти приз «Золота шайба», хто пройде лижними маршрутами.

В першу чергу направились в ЖЕК № 7. Тут, на Черемушках, мешкає близько трьох тисяч дітей. І в минулому році в цьому мік-рорайоні вміло організували дозвілля під-літків, дбали про спортивну базу, влаштовува-ли масові поєдинки хокеїстів, футболістів, те-нісистів. Інструктор по спорту Раїса Овчаренко згуртувала непоганий актив, майже щодня кликала на спортивні майданчики школярів. Тепер же керівники ЖЕКУ нам повідомили, що їх шефи — робітники меблевого комбіна-

ЧЕКАЮЧИ ВКАЗІВКИ...

ХТО ОРГАНІЗУЄ СТАРТИ ЮНИХ ХОКЕЇСТІВ У МІКРОРАЙОНАХ МІСТА

ту — вже декілька місяців не бувають в них, а сама Овчаренко поки що бере «розгін» лише на паперових накресленнях. Щоправда, на Че-ремушках вже встигли зробити три хокейних майданчики, є там прокатний пункт спортив-ного інвентарю — ковзани, лижі. І ми хотіли побачити, як же почалися тут змагання юних хокеїстів, думали зустрітись з лижниками. Та коли прийшли до будиночка, де видаються ковзани і лижі, де обладнана спортивна кімна-та, то одразу переконались: Раїса Овчаренко справді «стоїла» від активності; спортивна кімната зачинена, а навколо будиночка ходи-ли сумні хлоп'ята — без ковзанів, без лиж. І не хвилюю-лись, а вже кілька годин. Нам вони сказали:

— Це, мабуть, вже в суботу або неді-лю викинуть шайбу.

І все ж ми ще надіялись: на Черемуш-ках справи зміняться? А коли завітали в перше будинкууправління ЖПБ заводу «Червона зірка», зрозуміли, що тут про дітей забули і в цьому році. Викователів та інструкторів в ці зимові дні відправи-ли у відпустку. Наприклад, вихователка Наташа Уварова відпочивала в грудні, а в січні навідується в піонерську кімнату

будинкууправління тільки третій день. Одна її «турбота» — спостерігати, як ки-дають тенісну кульку чотири хлопчики. Ніяких навіть планів тут нема про старті спартакіади. Уварова пояснює це просто:

— В житлово-побутовому відділі нам ні копійки не дали на лижі і ковзани. Що тут планувати? Принесуть хлопці свої ли-жі, то й в недільний день, може, пробі-жимо дендропарком.

В другому будинкууправління ЖПБ двері спортивної кімнати ми відчинили самі. Вона велика, світла, тепла і затішена. Посередній — тенісний стіл. Оце і все, що ми тут побачили. У вихователя П. Гейченка була, очевидно, своя оздоровча прогулянка. А діти, знаючи, що ні-якого інвентарю в спортивній кімнаті нема, на-віть не йдуть сюди, хоч цілоденно двері не замкнені.

Подібні становища і в ЖЕК № 5. Тільки в ЖЕК № 4 справи порадували. Ін-структор по спорту Зоя Шаповалова познайо-мила з графіками запланованих змагань хо-кеїстів, лижників, тенісистів, шахістів, показу-вала новенькі ковзани, лижі, які куплені за кошти будинкууправління для дітей мікрора-йону. Зоя розмовляла з нами, а в кімнаті в цей час точилась боротьба юних тенісистів. Рамком до нас підійшов п'ятикласник і сказав:

Запишіть і мене в хокейну команду. Бо вже всі хлопці з нашого будинку записались. А на подв'їз і в цей час впритулок під-готувався хокейний майданчик, обнесений бор-тами...

Та вітха наша була короткою. Бо вже в жит-лово-комунальній конторі комбінату «Кірово-градзбуд» знову зустрілись люди, які вва-жають справу організації дозвілля дітей зайвою турботою. Начальник контори Г. Мар-тинів спокійний:

— Так, я був на нараді, коли нам роз'ясню-вали, як треба допомогти юним спортсменам взимку. Згоден дати гроші. Вже замовив воро-та для хокейного поля. Але ж у мене нема ін-структора. А в комсомольському комітеті від-мовились нам допомогти. То не буду ж я бра-ти вібра і розливати воду сам.

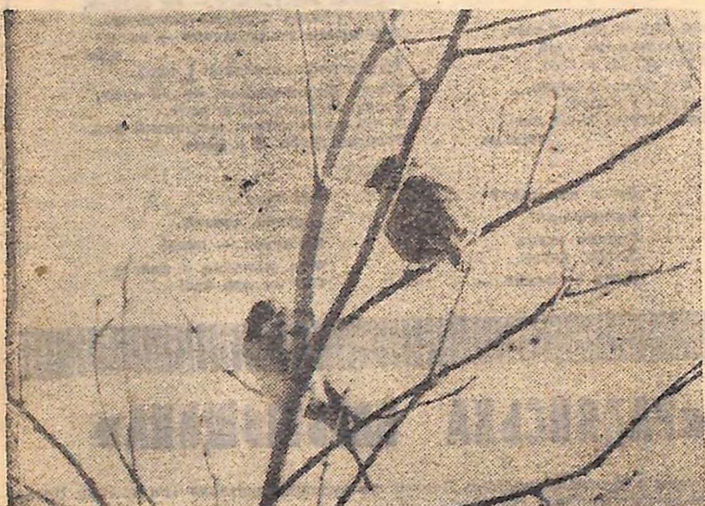
Та коли ми знову нагадали про старті спар-такіади «Юність», обіцяв:

— Ми щось таки зробимо. Ще раз просити-му інструктора по спорту з комбінату, що благодіє комсомольських активістів. Виділю гроші. І хокейний майдан буде — де-сь ужо наліємо води, замерзне...

І все ж про те, хто і як згуртує школя-рів, коли, нарешті, почнуться змагання, Г. Мартинів так і не сказав. Бо йому на-віть невідомо, скільки дітей живе в до-віреному йому мікрорайоні міста.

І ми зробили висновок: товариші з більшості будинкууправлінь чекають зно-ву нової вказівки: «Виділіть кошти, купіть інвентар, згуртуйте підлітків і негайно починайте змагання. Ще ваша невід-кладна справа — подбати, щоб діти не блукали навколо будинків, без нагляду старших...»

Г. ТКАЧОВ — інженер обласного житлоуправління, В. ГВАМБІРІД-ЗЕ — начальник учбово-спортивного відділу обласпорткомітету, В. ПО-ПОВ — інструктор міського коміте-ту по фізкультурі та спорту, М. ШЕВЧУК — спецкор «Молодого комунара».

Чиряк

Часто запитують: шкідливий чи корис-ний горобець? А хіба ви не бачили, як вони знищують шкідників на деревах? Як вони підбирають кожну крихту, назо-даючи порядком на тротуарах? Хіба ви не спостерігали, як горобці майстерно виби-рають восени насіння бур'янів? Адже горобець — це перша пташка, з якою ми знайомимось в дитинстві. Вони, ці не-величкі живі грудочки, своїм поквавлен-ням, голосним щебетом, радісним збуд-женням сповіщають нас про наближення весни, коли ми ще не бачимо її явних прикмет.

Горобці поселяються всюди, де живуть люди. В СРСР нараховується шість видів горобців. Домашній горобець — най-менш вибаглива пташка. Коли всі пта-хи, зблизьки у зграї, відлітають восени в теплі краї, горобці залишаються з на-ми, навіть в найжорсткіші морози.

Зима... Найважча пора для птахів, Хо-лод... Все покрито снігом... Спробуйте

знайти їжу! Важко пернатим, важко й горобцям...

Але в скринях містлях при великих скученнях горобців вони шоді напасать деяку шкоду сільському господарству.

Та є ще люди, які готові незаслужено нереслідувати горобців. Хіба рідкі ви-падки розорення гнізд, дістається гороб-цям і від «рогаточників», хлопчиків з черевним серцем.

Як жаль тих людей, котрі ворожо став-ляться до природи, відгороджуються від неї, не хочуть зрозуміти її значення для людини, особливо мешканців міста... Ми-мові згадується слова лауреата Ле-нинської премії Василя Пескова, добре знайомого кожному по «Хмсомольській правді», по книгах, які користуються ве-ликою популярністю: «Бетоніані стіли, асфальт, огні і скло міст не можуть за-мінити людний живого світу».

Випав сніг... Я спорудив на балконі го-динницю і горобчики стали нашими по-стійними гостями. Скільки захоплюючих сценко з життя птахів я побачив і сфо-тографував. Добре, що пташки довіри-ються людям...

М. НОЖНОВ.

На фото: горобчики взимку. Фото авто-ра.

другому секретарю Олек-сандрівського райкому ком-сомолу Катерині Рой і сек-ретарю комсомольської ор-ганізації районного відділу культури Леоніду Заваді, заступнику секретаря ком-сомольської організації Ком-паніївського райфінвідділу Галині Новиковій і секретарю комітету комсомолу колгоспу ім. Дзержинського цього ж району Миколі Бон-даренку, які сьогодні ресте-рують свій пил впрі-щенні Компаніївського рай-полного Будинку культури.

«Молодий комунар» при-єднується до найкращих по-бажань молодим родні-ським сім'ям, які адресують Компаніївський та Олек-сандрівський РК ЛКСМУ.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СУБОТА, 20 СІЧНЯ. ПЕР-ША ПРОГРАМА. 9.05 — Гім-настика для всіх. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Для ді-тей. «Весела прогулянка». Розважальна програма. (М). 10.00 — «За вашими листам-и». (М). 10.30 — Кольорове телебачення. «Радянська Ук-раїна». Документальні й лі-тературні. (М). 11.30 — Концерт. (М). 11.40 — Концерт. (М). 11.50 — Кольорове телебачення. «Радянська Ук-раїна». Документальні й лі-тературні. (М). 12.00 — Про-грама передач. (М). 12.30 — «Музичний турнір». (М). 12.45 — «Поезія». (М). 12.55 — «Ак-туальні проблеми науки і культури». (М). 13.15 — Кон-церт. (М). 14.00 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Антрацит». (М). 15.20 — Про-грама передач. (М). 15.35 — Для юнацтва. «Орієнтир». (Донецьк). 16.40 — Б. Нушич. «Дві комедії». Телевистава. (К). 17.25 — «Київська па-норама». (К). 18.10 — Кольо-рове телебачення. Для дітей. «Златолазка». Вистава-каз-ка. (К). 19.00 — Кольорове те-лебачення. Програма мульт-фільмів. (М). 19.30 — «Чиста криниця». (Київ, Львів). 20.30 — «Спортлото». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!» (К). 21.00 —

На запитання телеглядачів від-повідає позитивний оглядач га-зети «Правда» Ю. Жуков. (М). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30 — «Документальний екран». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачен-ня. «На воєнник». По закінчен-ні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.30 — Художній фільм «Несподіване кохання». (К). 10.45 — «З Ле-ніним у серці». Літературна композиція. (Львів). 11.30 — «Музичний турнір». (М). 12.30 — «Поезія». (М). 12.45 — «Ак-туальні проблеми науки і культури». (М). 13.15 — Кон-церт. (М). 14.00 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Антрацит». (М). 15.20 — Про-грама передач. (М). 15.35 — Для юнацтва. «Орієнтир». (Донецьк). 16.40 — Б. Нушич. «Дві комедії». Телевистава. (К). 17.25 — «Київська па-норама». (К). 18.10 — Кольо-рове телебачення. Для дітей. «Златолазка». Вистава-каз-ка. (К). 19.00 — Кольорове те-лебачення. Програма мульт-фільмів. (М). 19.30 — «Чиста криниця». (Київ, Львів). 20.30 — «Спортлото». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!» (К). 21.00 —

Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «Джерело Ег-нара». (К). 22.55 — Вечірні но-вини. (К).

НЕДІЛЯ, 21 СІЧНЯ. ПЕР-ША ПРОГРАМА. 9.05 — Ра-нкова гімнастика для дітей. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Для школярів. «Будильник». (М). 10.00 — Для воїнів Ра-дянської Армії і Флоту. (Мінськ). 10.30 — «Музичний іскро». (М). 11.00 — Для ді-тей. «Казка про Іванку — білу вишиванку». Лялькова виста-ва. (Ворошиловград). 12.00 — «На одинці з книгою». (К). 12.40 — Кольорове телебачен-ня. Програма мультфільмів. (М). 13.00 — «Сільська голі-на». (М). 14.00 — Інтербаче-ня. Міжнародні змагання з акробатики. СРСР—Польща — Болгарія. (М). 15.30 — «Літе-ратурні зустрічі». (М). 16.15 — Кольорове телебачення. «Клуб кінопожоржж». (М). 17.15 — «Пошук». (М). 18.00 — Кольо-рове телебачення. Чемпіонат СРСР з хокея. «Динамо» — «Спартак». (М). 20.15 — Ко-льорове телебачення. Репор-таж із музею-кабінету і квар-тири В. І. Леніна в Кремлі. (М). 21.00 — Програма «Час». 21.30 — Художній фільм «Ле-

ні у жовтні». (М). 23.10 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.35 — Ранкова гімнастика. (К). 9.50 — Для дітей. «Маятник про зирят». (Львів). 10.20 — Музичний фільм «По сторінках улюблених оперет». (К). 11.00 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Княжна Ме-рі». (М). 12.40 — Художній фільм «Червоний вершник». (К). 13.55 — Кольорове телеба-чення. Для дітей. «Олівець-малювальць». (К). 14.25 — До-кументальний фільм «Три вес-ни Леніна». (М). 14.40 — «На-родні таланти». (Ужгород). 16.15 — За накресленнями ХХІV з'їзду КПРС «Сільські обрії». (Дніпропетровськ). 16.45 — Кольорове телебачен-ня. Для дітей «Сонечко». (К). 17.15 — «Екран молодих». 18.30 — Телефільм «Памірсь-кий альбом». (К). 19.00 — «На меридіанах України». (К). 19.30 — Художній фільм «Правда». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!» (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. «Сніває Анатолій Солов'янен-ко». (К). 22.10 — Вечірні новини. (К).

ПОНЕДІЛОК, 22 СІЧНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 16.00 — «Наука — сільському госпо-дарству». (М). 16.30 — Рес-публіканська фізико-матема-тична школа. (К). 17.00 — Кольорове телебачення. Для дітей. Спектакль Калінінського театру ляльок. (К). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Змаган-ня, пошук, творчість». (М). 18.40 — Книжкова полиця. (М). 19.25 — Міжнародна па-норама. (М). 19.50 — Кольорове телебачення. Прем'єра телеві-зійного художнього фільму «Ті, що йдуть за горизонт». Перша серія. (М). 21.00 — Про-грама «Час». (М). 21.30 — Ко-льорове телебачення. Прем'є-ра телевізійного музичного фі-льму «Дирігент». (М). 22.25 — Спортивний щоденник. (М). 23.00 — Новини. (М).

ВІВТОРОК, 23 СІЧНЯ. ПЕР-ША ПРОГРАМА. 11.00 — Теле-вісті. (К). 11.15 — Концерт. (К). 11.35 — «Шкільний ек-ран». Фізика для учнів 10 класу. (К). 12.15 — Телефільм «Колі я слухаю слова». (К). 12.45 — Кольорове телебачен-ня. «Сніває А. Солов'яненко». (К). 13.30 — Програма доку-ментальних фільмів. (М). 17.00 — Кольорове телебачення. Для дітей. Спектакль Калінінського театру ляльок. (К). 18.00 — Но-вини. (М). 18.10 — Телеарис-«Доля хліба». (М). 18.40 — По-концертних залах Москви. (М). 19.25 — Прем'єра телевізійно-го документального фільму

«Вольський автомобільний». (М). 19.50 — Кольорове телеба-чення. Прем'єра телевізійного художнього фільму «Ті, що йдуть за горизонт». Друга серія. (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — «Запро-шує концертна студія». (М). 22.55 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Для шко-лярів. Зустріч юнкорок теле-студії «Орляк» з Героєм Соціалістичної Праці З. П. Пуховою. (М). 10.30 — Кольо-рове телебачення «Тютюновий капітан». (М). 11.50 — Кольо-рове телебачення. «Мені шість надіять років». Урочисто вручення паспортів. (М). 16.00 — Програма Барнаулської студії телебачення. (М). 16.45 — О. С. Пушкін. «Пам'ятки». Навчальна передача з літера-тури. (М). 17.20 — Прем'єра науково-популярного філь-му. (М). 17.30 — Для школя-рів. «Всесвітній снідопит». (Ленінград). 18.00 — Тележур-нал «Прогрес». (Ворошилов-град). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). (З включенням Кіровоград). 19.30 — Періодич СРСР з хо-кея серед команд першої гру-пи класу «А». «Динамо» (Ки-їв). — «Сибір» (Новосі-бірськ). В перерві — «На доб-раніч, діти!» (К). 21.10 — Кон-церт. (Донецьк). 21.40 — Твор-чий портрет заслуженої ар-тистки УРСР В. Сміли-Бері-ли. (К). 22.40 — Вечірні новини. (К).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

316050, ГСП., Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаган-ди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«Молодий комунар», орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.